Stockholms stad

Utlåtande Rotel IV (Dnr KS 2025/638)

Motion om att införa Skottlandsmodellen

Motion av Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén (båda L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige föreslår Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén (båda L) att Stockholms stad utreder införandet av Skottlandsmodellen, eller *Getting it right for every child* (GIRFEC) som den egentligen heter, i någon form i Stockholms stad samt att förbereda en förstärkning och vidareutveckling av samhandlingen mellan skola och socialtjänst, i syfte att utöka antalet aktörer.

Motionärerna framför att grunden i GIRFEC är ett nära och strukturerat samarbete mellan skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård och polis, i syfte att så tidigt som möjligt bistå barn och familjer i behov av stöd. Modellen bygger på en ansvarig samordnare, en samlad insatsplan för barnet samt en gemensam bedömningsmodell för samtliga involverade aktörer. Målet är att minska byråkratin och stärka samhandlingen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd och Akademikerförbundet SSR.

Stadsledningskontoret konstaterar att det pågår ett omfattande utvecklingsarbete i staden vad gäller samverkan mellan myndigheter och övriga samverkansparter i frågor om barn som riskerar att fara illa och är i behov av tidigt samordnat stöd.

Socialnämnden ser risker med att införa en ny modell som ersätter befintliga strukturer innan dess att modellen är utvärderad och en genomgående analys har genomförts som utreder hur modellen skulle inverka på etablerade insatser och strukturer.

Utbildningsnämnden ser i grunden positivt på en stadsgemensam modell för ett samordnat stöd men konstaterar att socialtjänsten just nu anpassar sitt arbete efter den nya socialtjänstlagen och då utvärderar både sin organisation och flera olika insatser. Nämnden anser att staden bör avvakta dessa processer innan man tar ställning till införandet av en helt ny modell.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd delar uppfattningen att tidiga och samordnade insatser är viktiga för att stödja barn och unga i riskzon. Samtidigt bedöms att staden redan har flera samverkansmodeller med liknande inriktning, såsom Förskoleteamet och SSPF (skola socialtjänst polis fritid). Nämnden anser därför att fokus bör ligga på att utveckla och stärka befintliga arbetssätt snarare än att införa en ny modell.

Kungsholmens stadsdelsnämnd ser flera positiva inslag i Skottlandsmodellen, särskilt fokus på samverkan och förebyggande arbete, men bedömer att modellen inte kan införas direkt i svensk kontext. I stället bör utvecklingsarbetet bygga vidare på den nya socialtjänstlagen och befintliga samverkansstrukturer, samtidigt som relevanta erfarenheter från modellen tas tillvara.

Akademikerförbundet SSR bedömer att GIRFEC-modellen (Skottlandsmodellen) inte kan införas enbart inom Stockholms stad, utan kräver nationell samordning och samarbete mellan kommun, region och stat.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det finns många fördelar med den så kallade Skottlandsmodellen, eller *Getting it right for every child* (GIRFEC) som den egentligen heter. Tydliga strukturer för samverkan kring barn i behov av stöd är avgörande, och i Skottland har man lyckats etablera ett arbetssätt som fungerar mycket väl. Alla kommuner och myndigheter arbetar där utifrån samma modell.

Det är förstås lockande att tänka sig att en sådan modell skulle kunna överföras direkt till vår kontext och ge samma resultat. Det pågår också flera försök runt om i landet att anpassa GIRFEC till svenska förhållanden. Även i Stockholms stad pågår arbete, bland annat i Järva stadsdelsnämnd där man testar Kronobarnsmodellen, en av de svenska varianterna av GIRFEC. Erfarenheterna därifrån kommer att vara värdefulla i stadens fortsatta utvecklingsarbete.

Samtidigt måste man komma ihåg att vi redan har en rad etablerade samarbetsformer och insatser som arbetar med liknande frågor. Att införa en modell rakt av riskerar att tränga undan sådant som redan fungerar väl. I den bästa av världar kan vi i stället plocka ut de delar av GIRFEC som fungerar bäst och kombinera dem med våra befintliga styrkor. Det kräver tid, utvärdering och evidens – och inte minst att alla samverkansparter enas om ett gemensamt arbetssätt.

Socialtjänstens arbete genomgår just nu stora förändringar i och med införandet av den nya socialtjänstlagen. I den processen kommer det att bli tydligt om vissa arbetssätt behöver hämta mer inspiration utifrån. Resultatet blir sannolikt inte en

renodlad överföring av GIRFEC till Stockholm, men min förhoppning är att lärdomar från modellen ska bidra till en ännu bättre verksamhet.

Bilaga

Motion om att införa Skottlandsmodellen, dnr KS 2025/638-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 28 oktober 2026

Emilia Bjuggren
Kommunstyrelsens ordförande

Ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige föreslår Jan Jönsson och Anne-Lie Elfvén (båda L) att Stockholms stad utreder införandet av Skottlandsmodellen i någon form samt att förbereda en förstärkning och vidareutveckling av samhandlingen mellan skola och socialtjänst, i syfte att utöka antalet aktörer.

Motionärerna ser att barn som far illa eller riskerar att hamna snett behöver fångas upp i ett tidigt skede och att samhället genom bättre samverkan mellan skola, socialtjänst, vård och polis, behöver agera snabbare och mer samlat. Motionärerna hänvisar till en gemensam modell för att samordna tidiga insatser för barn och unga, som tillämpas i Skottland, Getting it right for every child (GIRFEC). Modellen förser skola, socialtjänst samt hälso- och sjukvård med konkreta verktyg för att kunna ge tidigt stöd med minsta möjliga byråkratiska hinder och syftet med modellen är att förbättra samverkan mellan de yrkesgrupper som möter barn och unga.

Motionärerna skriver vidare att grunden i GIRFEC är ett nära och strukturerat samarbete mellan skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård och polis, i syfte att så tidigt som möjligt bistå barn och familjer i behov av stöd. Modellen bygger på en ansvarig samordnare, en samlad insatsplan för barnet samt en gemensam bedömningsmodell för samtliga involverade aktörer. Målet är att minska byråkratin och stärka samhandlingen. GIRFEC, eller Skottlandsmodellen, som den ofta kallas i Sverige har enligt motionärerna visat goda resultat i Skottland och väckt internationellt intresse. Flera svenska regioner och kommuner har hämtat inspiration från Skottland för att utveckla sina samverkansstrukturer och arbetssätt och motionärerna anser att staden som landets största kommun fullt ut bör integrera skola, socialtjänst och vård i enlighet med Skottlandsmodellen.

Med anledning av ovanstående föreslår motionärerna:

1. Att staden utreder införandet av Skottlandsmodellen i någon form i Stockholms stad.
2. Att samtidigt förbereda en förstärkning och vidareutveckling av samhandlingen mellan skola och socialtjänst, i syfte att utöka antalet aktörer.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd och Akademikerförbundet SSR.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret 5

Socialnämnden 7

Utbildningsnämnden 9

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd 10
Kungsholmens stadsdelsnämnd.....10
Akademikerförbundet SSR 12
Reservationer m.m. 14

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Alla stockholmare ska utvecklas utifrån sina förutsättningar, känna sig trygga och ha en bra livskvalitet. Det som framförs i motionen har främst koppling till kommunfullmäktiges mål 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.

Stadsledningskontoret anser att det är av största vikt med ett likvärdigt och samordnat stöd där barnets rättigheter sätts i centrum.

Av stadens budget för 2025 framgår att staden genom tidigt stöd ska fånga barn som riskerar att fara illa och att en god samverkan ska råda mellan socialtjänst, förskola och skola. Berörda nämnder ska utveckla arbetet och intensifiera samarbetet mellan socialtjänsten och förskolorna för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa.

Staden arbetar för att förstärka och fördjupa det pågående utvecklingsarbete som sker i samverkan mellan myndigheter och övriga samverkansparter i frågor som rör barn som riskerar att fara illa och är i behov av tidigt samordnat stöd.

Stadsledningskontoret vill framhålla att det i staden finns många aktiviteter och insatser för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa. Exempelvis så finns skolsociala team i alla stadens stadsdelsnämnder, samarbetet med regionen gällande familjecentraler, föräldraskapsstöd i olika former och tvärprofessionella samverkansteam kring psykisk ohälsa under graviditet och tidigt föräldraskap. Flera stadsdelsnämnder arbetar också i enlighet med modellen SSPF som innebär samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid.

I Sverige finns flertalet samverkansmodeller för tidiga och samordnade insatser som inspirerats av den skotska modellen GIRFEC. Några exempel på GIRFEC-inspirerade modeller är Backa barnet, Kronobarnsmodellen och Tillsammans för alla barn, modellerna är lokalt anpassade varianter av den skotska modellen. Under hösten 2024 startade Järva stadsdelsnämnd ett pilotprojekt, som tog utgångspunkt i den GIRFEC-inspirerade Kronobarnsmodellen. Erfarenheterna från Järva om att testa modellen kommer att bli viktiga i det fortsatta utvecklingsarbetet i staden när det gäller tidiga och samordnade insatser.

I Skottland har samtliga kommuner och involverade samverkansparter implementerat GIRFEC vilket stadsledningskontoret tror kan vara en bidragande faktor till det positiva utfallet av modellen. Detta ses som komplicerat att genomföra i Stockholms stad då det finns mängder av utförare, både kommunala, regionala och fristående, som skulle behöva göra anpassningar till GIRFEC. Vidare anser stadsledningskontoret att en anpassad variant av GIRFEC kan riskera att påverka och konkurrera med redan etablerade och uppstartade modeller och strukturer för tidigt samordnat stöd eftersom det förutsätter omfattande förändringar i samtliga strukturer.

Stadsledningskontoret vill avslutningsvis betona att det pågår ett omfattande utvecklingsarbetet som sker i staden vad gäller samverkan mellan myndigheter och övriga samverkansparter i frågor som rör barn i behov av tidigt samordnat stöd.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2025 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Reservation av Anne-Lie Elvén (L), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens syn gällande vikten av ett tidigt, samordnat och likvärdigt stöd där barnets rättigheter sätts i centrum. Förvaltningen arbetar för att förstärka och fördjupa det pågående utvecklingsarbetet som sker i staden vad gäller samverkan mellan myndigheter och övriga samverkansparter i frågor om barn i behov av tidigt samordnat stöd.

Runt om i Sverige finns flertalet samverkansmodeller för tidiga och samordnade insatser som inspirerats av den skotska modellen Getting it right for every child (GIRFEC). Några exempel på GIRFEC-inspirerade modeller är Backa barnet, Kronobarnsmodellen och Tillsammans för alla barn. Modellerna är lokalt anpassade varianter av den skotska modellen men ingen kommun har fullt ut implementerat modellen och det finns inte någon utvärdering kring effekterna av GIRFEC i svensk kontext. Vid Linnéuniversitetet[1] pågår dock för närvarande ett sexårigt forskningsprogram som beräknas vara klart 2027 där implementeringen av GIRFEC-inspirerade modeller i Sverige studeras.

Den föreslagna modellen är utformad utifrån Skottlands lagstiftning och samhällsstruktur och är i Skottland nationellt implementerad. Det innebär att samtliga

[1] Linnéuniversitetet (u.å). Projekt: Connected Children: Ett partnerskap för en kunskapsbaserad och innovativ prevention. Hämtad 23 juli 2025 från: Projekt: Connected Children: Ett partnerskap för en kunskapsbaserad och innovativ prevention | lnu.se

kommuner och myndigheter använder sig av den[2]. Modellen är komplex och innebär omfattande förändringar och anpassningar i de verktyg, kartläggningsunderlag, samverkansstrukturer och dokumentationsrutiner som finns i dag inom förskola, skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård (BMM, BVC, Första linjens psykiatri, BUP, BUMM, Malinamottagningar och vårdcentraler) och polis. En central del i modellen är välbefinnandehjulet som är ett verktyg för att identifiera stödbehov och planera lämpliga insatser. Alla verksamheter som möter barn och unga ska använda hjulet som också ska bidra till ett gemensamt förhållningssätt och underlätta tidig upptäckt.[3] I ett GIRFEC-inspirerat arbete bör således alla centrala verksamheter som möter barn och unga vara överens om att införa modellen och ersätta eller komplettera nuvarande kartläggningsverktyg, processer och samverkansforum enligt GIRFEC.

Under hösten 2024 startade Järva stadsdelsförvaltning på uppdrag av den lokala styrgruppen för BUS[4] och lokal styrgrupp för stadsdelsområdets samverkan med polisen (SÖK) ett pilotprojekt i stadsdelarna Tensta och Hjulsta, som tog utgångspunkt i GIRFEC-inspirerade Kronobarnsmodellen. Erfarenheterna från Järva om att testa modellen kommer att bli viktiga i det fortsatta utvecklingsarbetet i staden när det gäller tidiga och samordnade insatser.

I Stockholms stad finns det många aktiviteter och insatser som ryms under begreppet ”tidiga och samordnade insatser”. Ett exempel på det är skolsociala team som finns i alla stadsdelsområden. Andra exempel är samarbetet med regionen gällande familjecentraler, det utökade hembesöksprogrammet, föräldraskapsstöd i olika former och tvärprofessionella samverkansteam kring psykisk ohälsa under graviditet och tidigt föräldraskap. Vidare har flera stadsdelsförvaltningar ett pågående arbete med modellen SSPF som innebär en samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid. Flera stadsdelsförvaltningar har startat upp SSPF på individnivå vilket innebär ett tidigt samordnat stöd för barn med tidiga tecken på risk att utveckla ett normbrytande beteende.

I Skottland har samtliga kommuner och involverade samverkansparter implementerat GIRFEC vilket förvaltningen tror kan vara en bidragande faktor till det positiva utfallet av modellen. Förvaltningen ser i dagsläget att en anpassad variant av GIRFEC kan riskera att påverka och konkurrera med redan etablerade och uppstartade modeller och strukturer för tidigt samordnat stöd eftersom det förutsätter omfattande förändringar i samtliga strukturer. Vidare ser förvaltningen att framgången med GIRFEC, utifrån erfarenheter från Skottland, är att samtliga involverande parter är överens om införande av modellen. Detta ses som komplicerat att genomföra i

---

[2] Kunskapsguiden (u.å). Skottlandsmodellen. Hämtad 23 juli 2025 från: Skottlandsmodellen - Kunskapsguiden

[3] Kunskapsguiden (u.å). Skottlandsmodellen. Hämtad 30 juli 2025 från: Skottlandsmodellen - Kunskapsguiden

[4] Lokal samverkan mellan kommunen och regionen kring barn i behov av särskilt stöd som bemannas av chefer från huvudmännens förvaltningar och verksamheter.

Stockholms stad då det finns mängder av utförare, både kommunala, regionala och fristående, som skulle behöva vara villiga att göra anpassningar till GIRFEC.

Om en sådan omfattande strukturförändring ska genomföras behövs först en grundlig analys av hur det skulle påverka de etablerade strukturer för tidiga och samordnade insatser som redan finns i Stockholms stad idag. Först med vetskap om detta kan Stockholms stad i samverkan med regionen, polisen och fristående verksamheter undersöka och ta ställning till om det skulle vara en vinst att anpassa och ersätta pågående arbete och istället införa en modell som tar utgångspunkt i GIRFEC. För att bedriva ett kunskapsbaserat socialt arbete är det viktigt att utfallet av Järva stadsdelsnämnds pilotprojekt av Kronobarnsmodellen och vad som kommer att framkomma i forskningsprogrammet vid Linnéuniversitetet tillvaratas innan staden tar ställning till ett eventuellt införande av en GIRFEC-inspirerad modell.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Claes Nyberg (C) och Hanna Werner m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Ersättaryttrande av Erik Ehrs (KD), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen instämmer i att det är viktigt att barn och unga får stöd i ett tidigt skede och ser positivt på en stadsgemensam modell för samordnat stöd. Dock anser förvaltningen att det inte är aktuellt att utreda en ny modell i nuläget. Socialtjänsten anpassar just nu sitt arbete efter den nya socialtjänstlagen och staden har därutöver pågående satsningar för att samordna stöd till elever med omfattande frånvaro.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen (SÖK) finns olika samverkansformer i staden:

- *Samverkan socialtjänst, skola, polis och fritid* (SSPF) är en strukturerad samverkansform med informationsutbyte och olika aktiviteter.
- Satsningen på *Skolsociala team* (SST) pågår i hela staden i samverkan med socialtjänsten och stadsdelsnämnderna. I SST jobbar skolsocionomer från socialtjänsten tillsammans med skolans elevhälsoteam. Skolsocionomens roll är att vara ett kompletterande stöd till skola, elev och vårdnadshavare. Målet är att öka elevens närvaro och måluppfyllelse.

Satsningen *Skolsociala team plus* (SST plus) var från början ett socialt investeringsfondsprojekt som avslutades i juni 2025. Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen bedrev projektet i samverkan med två stadsdelsförvaltningar. Syftet med projektet var att stödja elever med långvarig och hög frånvaro tillbaka till en fungerande skolgång. Ett team av familjebehandlare, psykolog och specialpedagog arbetade samordnat för att identifiera och möta varje elevs förutsättningar och ge ett helhetsstöd utifrån elevens samlade behov. Stadsledningskontoret har utvärderat projektet och insatsen SST plus ska nu enligt beslut från kommunfullmäktige permanentas och utökas till stadens övriga fokusområden.

Erfarenheterna från pågående satsningar kan bli viktiga i arbetet med en eventuell ny modell och förvaltningens bedömning är därför att man bör avvakta ytterligare uppföljning av dem.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt för jämställdhet
Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 augusti 2026 följande.

> Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 juni 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen instämmer med motionärerna om vikten av tidiga och samordnade insatser för barn som riskerar att fara illa. I Stockholms stad finns det flera varianter av tidiga samordnade insatser riktade för barn och unga som kan liknas vid Skottlandsmodellen. I tidiga samordnade insatser samverkar ett flertal aktörer såsom socialtjänst, sjukvård, skola och polis som har ett helhetsperspektiv på barnets och föräldrarnas behov och erbjuder ett anpassat stöd utifrån behoven. Ett exempel på en tidig samordnad insats som stadsdelsförvaltningen erbjuder är Förskoleteamet, där föräldramottagningen, förskolan och barnavårdscentralen erbjuder ett tvärprofessionellt stöd till förskolebarn som visar på svårigheter i kommunikation och samspel. Förskoleteamet har visat på goda resultat där barnet och familjen har fått rätt stöd i tid, där samverkan skett mellan ett flertal aktörer inom kommun och region.

Stadsdelsförvaltningen har även samverkansmodellen skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF) för att tidigt upptäcka barn med riskbeteenden. Inom SSPF ordnas ett

operativt forum med samtliga aktörer för att lyfta tidig oro kring barn och erbjuda barn och familjer tidigt stöd. Denna samverkansmodell kan även liknas vid Skottlandsmodellen, men har ett särskilt fokus på barn med riskbeteenden.

Stadsdelsförvaltningen anser att det är prioriterat att invånare erbjuds samma stöd och insatser oavsett var i staden de bor. Stadsdelsförvaltningen bedömer att tidiga samordnade insatser, likt Skottlandsmodellen, redan erbjuds inom staden. Därför anser stadsdelsförvaltningen att staden bör prioritera att utveckla de samverkansmodeller och arbetssätt som används idag och visar på positiva effekter.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2026 följande.

> Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 juli 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens bedömning att tidiga och samordnade insatser för barn och unga är en central förutsättning för att förebygga ohälsa, utsatthet och framtida behov av mer omfattande stöd. En väl fungerande samverkan mellan socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård samt andra berörda aktörer är avgörande för att barn och familjer ska få rätt stöd i rätt tid.

Förvaltningen bedömer att flera av de grundläggande principerna i Skottlandsmodellen ligger väl i linje med den utveckling som pågår inom svensk socialtjänst. Det gäller bland annat ett tydligt barnfokus, tidiga förebyggande insatser, stärkt samverkan mellan berörda aktörer och ett gemensamt ansvar för att tidigt identifiera barns behov av stöd.

Modellen innehåller samtidigt arbetssätt som kan bidra till den fortsatta utvecklingen av stadens samverkan. Ett exempel är den gemensamma barnplanen, där berörda verksamheter arbetar utifrån en samlad plan med en utsedd samordningsansvarig och gemensamma mål för barnet. Arbetssättet har likheter med samordnad individuell plan, men erbjuder en bredare samverkansstruktur som kan initieras tidigare och utan att barnet samtidigt behöver ha pågående insatser från både socialtjänst och hälso- och sjukvården. Ett sådant arbetssätt kan bidra till att minska antalet parallella möten för familjer, skapa en gemensam målbild mellan berörda professioner och göra det tydligare för barnet och vårdnadshavarna vart de ska vända sig för stöd.

Förvaltningen ser också värden i modellens gemensamma språk, tydliga ansvarsfördelning och fokus på barnets styrkor och skyddsfaktorer. Inom socialtjänsten används idag BBIC som grund för utredning och uppföljning samt olika strukturerade risk- och behovsbedömningar. Skottlandsmodellens betoning av

motståndskraft och skyddsfaktorer kan utgöra ett komplement till befintliga arbetssätt genom att ytterligare stärka det hälsofrämjande och förebyggande perspektivet.

Samtidigt bedömer förvaltningen att utvecklingen av stadens arbete bör utgå från de nationella reformer som nu genomförs. Den nya socialtjänstlagen innebär ett tydligt skifte mot en mer förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst där samverkan med andra huvudmän och tidiga insatser är en central utgångspunkt. Många av de intentioner som lyfts fram i motionen och som kännetecknar Skottlandsmodellen är därmed redan en del av den utveckling som socialtjänsten och övriga berörda verksamheter har att genomföra.

Förvaltningen konstaterar också att Skottlandsmodellen har utvecklats utifrån ett annat organisatoriskt och rättsligt sammanhang än det svenska. Ansvarsfördelningen mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård skiljer sig åt, liksom förutsättningarna för informationsdelning och samordning. En direkt överföring av modellen är därför inte möjlig eller ändamålsenlig. Däremot bedömer förvaltningen att relevanta erfarenheter och arbetssätt från modellen kan tas tillvara och anpassas inom ramen för stadens befintliga utvecklingsarbete och samverkansstrukturer.

Förvaltningen vill särskilt lyfta vikten av att fortsätta utveckla samverkan mellan socialtjänst, skola, hälso- och sjukvård samt andra relevanta aktörer genom gemensamma arbetssätt, tydliga strukturer för samordning och ökad kunskap om varandras uppdrag. Det utökade hembesöksprogrammet är ett exempel på ett arbetssätt som främjar tidig samverkan och som kan vidareutvecklas i samarbete mellan flera stadsdelar och verksamheter.

Sammantaget bedömer förvaltningen att Skottlandsmodellen innehåller flera intressanta och utvecklande inslag som kan bidra till den fortsatta utvecklingen av stadens arbete med tidiga och samordnade insatser för barn och unga. Förvaltningen bedömer däremot inte att det finns behov av att genomföra en särskild utredning om ett införande av Skottlandsmodellen. Utvecklingsarbetet bör istället utgå från den nya socialtjänstlagens intentioner och stadens befintliga samverkansstrukturer, där relevanta erfarenheter från Skottlandsmodellen kan tas tillvara och integreras i det fortsatta arbetet.

Akademikerförbundet SSR

Akademikerförbundet SSRs yttrande daterat den 31 augusti 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förbundet är i grunden positivt till utveckling av det sociala arbetet. Bland annat har förbundet varit aktivt i arbetet med formandet av de nya Socialtjänstlagen där grunden med att arbetsmetoder ska byggas på vetenskap och beprövad erfarenhet är en viktig grundsten.

Just nu och under de kommande åren pågår ett intensivt arbete med omställning av socialtjänstens arbete utifrån den nya lagen. Förbundet och dess medlemmar är glada

över att det genom lagen ges nya verktyg för att bland annat kunna stärka det förebyggande arbetet.

Lokalföreningen vill dock betona att omställningen likt all omorganisering tar energi. Styrelsen vill därför göra medskick om att det är viktigt att prioritera bland vilka olika arbetssätt, modeller eller metoder som införs och i vilken ordning då det annars riskerar att skapas en förändringströtthet bland medarbetarna vilket hämmar den viktiga utvecklingen med omställningen till nya Socialtjänstlagen.

Genom sakkunnig från förbundet framför vi som remissinstans att GIRFEC (Skottlandsmodellen) i grunden är en gemensam nationell modell för all verksamhet som möter barn. Eftersom skola och socialtjänst organiseras i kommunerna, hälso- och sjukvården organiseras av regionen och statliga myndigheten ansvarar för sina delar finns det utmaningar med att kunna införa modellen i en svensk kontext.

När modellen införts i delar av Skottland var det möjligt enbart utifrån att skola, socialtjänst och primärvård först fick en gemensam ledning och budget. Mot bakgrund av detta ser inte Akademikerförbundet SSR det som möjligt att införa modellen enbart inom Stockholms stad. Det skulle behövas en nationell samordning och samarbete mellan kommun och region.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Reservation av Anne-Lie Elvén (L)

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra.

Vi välkomnar den pilot som redan pågår i Järva och delar förvaltningens bedömning att erfarenheterna därifrån kommer att bli viktiga i det fortsatta arbetet. Samtidigt pekar förvaltningen på ett centralt problem i staden: att olika aktörer arbetar på olika sätt, med egna rutiner och metoder. Det skapar ojämlikhet i stödet till barn och familjer och försvårar samordningen mellan huvudmännen.

Just därför behövs en gemensam struktur. Att införa en ny modell skulle naturligtvis innebära en omfattande omställning, men det kan inte i sig vara ett skäl att avstå. Tvärtom är det ett argument för att inleda ett mer samlat arbete och utreda hur en anpassad variant av Skottlandsmodellen skulle kunna införas i Stockholm.

Ett sådant initiativ bör ske i nära samarbete med regionen och andra berörda aktörer, gärna på länsnivå. I likhet med förvaltningen anser vi att modellen måste följas upp och utvärderas kontinuerligt, men vi menar att det arbetet kan ske parallellt med utvecklingen.

Att olika aktörer arbetar på olika sätt är inte ett argument mot förändring, utan snarare ett starkt skäl att ta nästa steg. Stockholm bör, tillsammans med övriga länsaktörer, ta initiativ till att pröva och vidareutveckla en svensk, lokalt anpassad variant av Skottlandsmodellen, med följeforskning påkopplad.

Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att bifalla motionen.
3. Att därutöver anföra.

Vi välkomnar den pilot som redan pågår i Järva och erfarenheterna därifrån kommer att bli viktiga i det fortsatta arbetet. Det finns ett centralt problem i staden: att olika aktörer arbetar på olika sätt, med egna rutiner och metoder. Det skapar ojämlikhet i stödet till barn och familjer och försvårar samordningen mellan huvudmännen.

Just därför behövs en gemensam struktur. Att införa en ny modell skulle naturligtvis innebära en omfattande omställning, men det kan inte i sig vara ett skäl att avstå. Tvärtom är det ett argument för att inleda ett mer samlat arbete och utreda hur en anpassad variant av Skottlandsmodellen skulle kunna införas i Stockholm.

Ett sådant initiativ bör ske i nära samarbete med regionen och andra berörda aktörer, gärna på länsnivå. I likhet med förvaltningen anser vi att modellen måste följas upp och utvärderas kontinuerligt, men vi menar att det arbetet kan ske parallellt med utvecklingen.

Att olika aktörer arbetar på olika sätt är inte ett argument mot förändring, utan snarare ett starkt skäl att ta nästa steg. Stockholm bör, tillsammans med övriga länsaktörer, ta initiativ till att pröva och vidareutveckla en svensk, lokalt anpassad variant av Skottlandsmodellen, med följeforskning påkopplad.

Särskilt uttalande av Claes Nyberg (C) och Hanna Werner m.fl. (alla M)

Vi ser mycket positivt på ambitionen att stärka det tidiga, förebyggande och samordnade arbetet kring barn och unga. Att olika aktörer möter behoven i tid och tillsammans är en central princip vi fullt ut delar.

Samtidigt menar vi att staden inte bör låsa sig vid att införa en färdig modell utan att först göra en egen ordentlig behovsanalys. Det finns en risk att man annars väljer en lösning som inte är anpassad till Stockholms förutsättningar, pågående satsningar eller lokala strukturer. Istället bör vi utreda hur de goda intentionerna kan omsättas på ett sätt som utgår från stadens egna behov, erfarenheter och befintliga arbetssätt.

Vi är alltså för målsättningen – men det måste vara våra behov som styr formen, inte tvärtom.

Ersättaryttrande av Erik Ehrs (KD)

Anmäler i form av ett ersättaryttrande att han ansluter sig till Jan Jönssons (L) förslag till beslut.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Peter Backlund (L)

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra:

Skottlandsmodellen är en väl fungerande modell för att tidigt upptäcka och samordna insatser för barn som far illa. Motionen bör därför bifallas i sin helhet.